KURJER WARSZAWSKI

D. 18. Października. — Rok 1836. Wtorek. № 278. Jutro, S. Piotr z Alkantari.

JO. Feldmarszałek, Xżę *Warszawski*, Namiestnik Król:, wrócił do Warszawy z Brześcia Litewskiego.

Nowe dzieła w księg: *Zawadzkiego*: *Troiańskiego* polsko-niemiecki słownik, 4ty zeszyt stanowiący część I, a kończący się na lit: Oży.; dalsza prenumerata na część IIgą przyjmuie się na każdy po złp. 5. Historja narodu polskiego przez A. *Naruszewicza*, wydanie nowe J. N. *Bobrowicza*, 10 tom:, Lipsk 1836; cena prenumeraty na 10 tom: przyjmuie się ieszcze po złp. 85. Bibljoteka kieszonkowa Klassyków Polskich, wydana przez J. N. *Bobrowicza*; 2 oddziały zawieraiące dzieła J. *Krasickiego*, 10 tomów; poezje A. *Naruszewicza*, 3 tomy; dzieła J. *Kochanowskiego*, 3 tomy; dzieła F. *Karpińskiego*, 5 tomów; dzieła F. S. *Klonowicza*, 2 tomy; poezje S. *Trembeckiego*, 2 to:; 25 tomików, Lipsk 1834 i 1836, zł. 90. Przepisy przyrządzenia i użycia nowszych lekarstw dla użytku lekarzy, aptekarzy i chirurgów, wydał M. E. *Mohr*, 8, Kraków 1836, zł. 4.

— Celniejszym przedmiotem niedawno do Warszawy przybyłej i okazywanej menażerji, iest *Nosorożec*, zwierze które drugi raz dopiero Warszawa ogląda. Jest daleko mniejszym od tego któryśmy przed kilkunastu laty na Nowym świecie oglądali, a mimo to ma róg dosyć wykształcony (tamten miał tylko guz w miejscu roga). Nosorożec ze wszystkich dużych zwierząt najmocniej iest uzbroiony, nie skórę bowiem, ale ma na całem ciele twardy i tęgi pancerz, którego nawet żelazna kula nie przeszywa. Ażeby zaś ten pancerz nie wzbraniał mu ruchu, pokraiany iest na części fałdowato zachodzące na siebie w tych miejscach, w których ciało częstszym zgięciom podlega. Pod taką fałdę można mu rękę zasadzić i uczuć delikatne tam ciało. Mówią, że lew lub tygrys napadaiąc na nosorożca, instynktem powodowane, trafiaią łapami pod te fałdy, bo tym tylko sposobem nosorożca kaleczyć mogą. Nosorożec z głosu, z rycia ziemi, tarzania się w błocie podczas upału i tępości poięcia, a razem srogości, iest bardzo podobnym do świni. Nie napada on na ludzi, lecz zaczepiony puszcza się ku swoiemu nieprzyiacielowi i rogiem go w górę wyrzuca, a potem iak słoń nogami tratuie. Lecz ponieważ nie może łatwo obracać się na bok, a do tego wzrok ma słaby, przeto nie trudno przed ścigaiącym uciec, w stronę się nagle udaiąc. Wtedy Nosorożec zgubiwszy przeciwnika z oczu, na nieżyiące przedmioty zemstę wywiera i rogiem swoim albo kamienie w górę wyrzuca, albo drzewa wywraca, albo ziemię iak pługiem orze. Na igrzyskach rzymskich za Cesarza *Domicjana*, nosorożec wprowadzony do cyrku, z niezmiernem podziwieniem widzów, wołu iak piłkę, do góry wyrzucił. Ci, którzy chowanego nosorożca pokazuią, siłą przemysł na warowne go uwięzienie, bo on nigdy nie iest zupełnie oswoionym. Są także w tej menażerji, zasługuiącej na odwiedzanie, i inne osobliwości. Słoń ma być użyty do oddzielnego widowiska w cyrku olimpijskim Pani *Turnjer*.

— Litografja Banku Polskiego przesłała Redakcji Kurjera z pensji pomocnika tejże litografji, powtarzaiącego częste upiianie się, zł. 4, na korzyść Instytutu moralnie zanied: dzieci.

— Z Litografji G. *Sennewalda*, wyszły następuiące nowe nuty muzyczne: 1) *Już noc*, romans do spiewu z towarzyszeniem pjanoforte, wiersz Wiktoryna *Zielińskiego* skomponowany i ofiarowany JW. JPannie Jener: Karolinie *Pawłowskiej*, przez Józ: *Brzowskiego*, cena zł. 1. 2) Romans i Duet z komedjo-opery *Siedm dziewcząt pod bronią*, z tow: pjano:, zł. 2. 3) Mazur *Lwowski* skompo: na pjano:, zł. 1. 4) Nowy Mazur ułożony na pjano: ofiaro: Wncj

Pannie Wilhelminie *Raszke*, przez A. *Szturma*, cena zł. 2. Te nuty sprzedaią się w księgarni i składzie muzycznym w zwyż wymienionym przy ulicy Miodowej. — Kompanja będąca na spacerze w zeszłą Sobotę w *Natolinie*, nabyła od tamtejszej włościanki półkwartowy garnuszek *Poziomek*, które w miejscowym lasku uzbierała; wspomnione iagody o tej porze zdarzaią się bardzo rzadko. — Zaonegdaj, pewien Jegomość słaby na nogi, szedł ulicą Senatorską na Wierzbową, w tem 2ch małych a zręcznych złodziei, wyciągnęli mu z kieszeni chustkę fularową, wśród dnia, i wpadli w bramę domu przechodniego; słaby na nogi nie mógł ich dogonić, lecz iakiś Jegomość widząc to, pobiegł za niemi, złapał ich, odebrał od nich chustkę, i zawołał „a złodzieie! wyciągneliście *mi* chustkę z kieszeni!“, odebrał od nich i znikł. — Dziecko płci żeńskiej, około dni 10 mieć mogące, onegdaj przed drzwiami domu Nr 2358 przy ulicy Dzikiej podrzucono; które na wychowanie do szpitalu Dzieciątka Jezus odesłano, a śledztwo rodziców zarządzone. — Wczoraj w teatrze Rozmaitości po *Uczonym*, przywołani zostali: JPan *Jasiński* i JPanna *Daszkiewicz*, a po *Starszej Siostrze*, wszyscy. — *Z Suwałk* 10 Września. W mieście naszem obecnie bawi Publiczność świeżo przybyłe towarzystwo Aktorów pod dyrekcją Pana *Stobińskiego*; dotąd przedstawiło 8 widowisk z zwrastaiącem zadowoleniem spektatorów; w ogóle gra wszystkich iest chwaloną, iednakowoż gra Pani *Sadowskiej* powszechnie za celuiącą uznaną została. — Z *Galicji* donoszą, że w kilku środkowych obwodach tego kraiu mnóstwo polnych myszy wiele szkód w polu zrządziło.

Z Petersburga 28 Wrześ:/10 Październ:. — Mianowani: Dowódzca 2 bryg: 1 dyw: ułanow Jenerał-maior *Paradowski* 1, Dowódzcą 1 bryg: 3 lekkiej dyw: iazdy, na miejsce Jenerał-maiora Arsenjewa 1, a ten ostatni Dowódzcą 2 bryg: 1 dyw: ułanów; liczący się w ieździe Maior *Gajworoński*, Plac-maiorem Kiiowsko-Pieczerskiej cytadelli. Pułkownik Wołyńskiego pułku ułanów *Pęcherzewski* 2, Dowódzcą pułku huzarów xięcia Nassau, na miejsce Pułkownika Weissa. — Za odznaczaiące się prace i gorliwą służbę mianowany kawalerem ord: Ś. Włodz: 4 kl: Kontroler gubernjalny Miński Assesor kol: *Konopacki*. — Zgodnie z przedstawieniem Senatu, z liczby wybranych przez szlachtę Mińskiej guberni kandydatów, mianowany Sędzią Mińskiego Sądu sumienia były Podkomorzy Bobrujskiego powiatu Michał *Pawlikowski*. — Na poświadczenie Zwierzchności o odznaczaiących się pracach i gorliwości w służbie i na zdanie Komitetu PP. Ministrów, N. CESARZ Jmć, raczył rozkazać oświadczyć MONARSZE zadowolenie, w liczbie innych: Radcom Dworu: Assesorowi 2 oddziału Białostockiego obwodowego Rządu *Wysockiemu* i urzędnikowi do szczeg: poleceń Izby skarbowej Kiiowskiej, *Bodisko*; Kontrollerowi Izby skarbowej Podolskiej 7 kl: *Romyszewskiemu* i Radzcy takiejże Izby Wileńskiej Assesorowi Kolleg: *Kryłow*. — N. CESARZ Jmć, raczył rozkazać oświadczyć MONARSZE zadowolenie, w liczbie innych, Sekretarzom gubernjalnym: Assesorowi Wileńskiej Izby sądu kryminal: *Desztrungowi* i Sędziemu powiatowego Grodzieńs: Sądu *Obuchowiczowi*, tudzież nie maiącym rang, Prezesom Izb: Mińskiej, Sądu krymin: *Bohdanowiczowi* i Białostockiej Sądu cywil: *Pieńkowskiemu* i Sędziemu Sądu pow: Telszewskiego, kamerjunkrowi *Burbie*. — P. Sekretarz Stanu *Mordwinow*, oznajmił P. Ministrowi Spraw Wew:, że w mieście Orle, w d. 24 Lipca, o 11 godz: wieczorem, zgorzał dom żołnierza rolnika *Żaworonkow*, w którym objęte były przez ogień 3 nieletnie córki iego. Przed samym pożarem wrócił był do domu 13stoletni syn Żaworonkowa *Mikołaj*, który potem, wyszedłszy przypadkiem z izby i postrzegłszy, że cały dom ojcowski płomieniem iest ogarniony, rzucił się weń i wyniósł naprzód dwie swoie siostry, a później, nie zważaiąc na powiększone niebezpieczeństwo

od wzmagaiącego się ognia, rzucił się powtórnie do domu i wyniósł 3cią, dwuletnią siostrę, której twarz iuż była opalona, i tym sposobem uratował wszystkie 3 siostry od śmierci; u niego zaś zgorzały wszystkie na głowie włosy. Po doniesieniu N. CESARZOWI o takiej nieustraszoności i wielkomyślnym czynie 13stoletniego chłopca, N. PAN raczył rozkazać: „*nagrodzić Mikołaia Żaworonkow medalem, zlokować dla niego w Banku* 2,000 *rubli na procent, do czasu wyjścia iego z nieletności, nadać mu prawa syna oficera niższego stopnia, i ogłosić o tem w gazetach.* (T. P.)

Donoszą z miasteczka Wołoczyska, Guberni Wołyńskiej, o byłej tam d. 18 Sierpnia tego roku: okropnej burzy. Rano i o południu dnia tego było bardzo gorąco i cicho; żadna chmura nie zasłaniała czerwieniciącego się Nieba. Lecz o godz: 3ej z południa, wiatr mocny powstał od zachodu, i wkrótce czarne chmury, wśród błyskawic i grzmotów, okryły cały horyzont miasteczka. Wiatr coraz mocniejszy i nieustanne bicie piorunów, przerażaiące całą okolicę, wśród ciemności przerywanej straszliwemi błyskawicami, przedstawiały okropne widowisko. Zdawało się, iż rozgniewany Eol chciał pochłonąć całą przelęknioną iego gniewem naturę. Niszczącym porywem wichru zerwane zostały dachy z domów tamożni i pakhauzu, z 2ch wodnych młynów, tamożennej budki i ze wszystkich zabudowań kantoru pocztowego, przełamana murowana ściana w gmachu tamożni, i zburzone do gruntu, część budowy pocztowego kantoru, stajnia policyjna i połowa domu prywatnego, a stoiąca blisko rzeki Zbrucza wozownia z byłym w niej poiazdem, zaniesiona do rzeki. Burza z taką działała mocą, iż deski, dachówki z dachów i inne kupami zwalone rzeczy niesione były na powietrzu.

Portugalja.— Dotąd nie było ogłoszonem, że nawet przed wznowieniem ustawy z r. 1812 Xżę *Ferdynand* Małżonek Królowej, znajdował się w niebezpieczeństwie. Gdy wracał z *Oporto*, 40 przebranych ludzi otoczyło powóz i strzelono kilkakroć, szybkość koni ocaliła Xcia, iednak było ranionych kilku z świty Xcia a nawet Marszałek *Saldanha.* — Niesprzyiaiący dzisiejszemu rządowi Portugalczycy, maią nadzieie, że Anglja ich wesprze.

Francja.— Cała rodzina Królewska udała się do *Fontenblo.* — Z Stambułu przybył do Paryża urzędnik poselstwa Francuz: z wiadomością urzędową, że wojsko Ross: opuściło *Sylistrją.* — Jeszcze uwagi napełniaią dzienniki o wyprawie do *Algieru*, więcej atoli iest uznaiących tę wyprawę za nie korzystną dla Francji. — Sprawa z *Szwajcarją* zajmuie polityków, w prawdzie Anglja podejmuie się pośrednictwa, lecz mogą nastąpić działania zwracaiące uwagę ościennych kraiów.

Hiszpanja. — Nowe Ministerjum stosownie do ustawy z r. 1812 wydaie rozmaite postanowienia. — Mówią, że Królowa Reientka nie chętnie zezwala aby wkrótce rozpoczęły się obrady Kortezów. — *Mendizabal* iest bardzo czynny. — Przez kilka dni krążyła pogłoska, że *Don Karol* uda się do Włoch, lecz ta wieść zupełnie iest bezzasadną. — Będący w Madrycie aienci różnych dworów, maią się oddalić z tej stolicy, szczególniej Austrjacki, Sardyński i Neapolitański. — Rząd Królowej ma nakazać aby podatki za 3 następne lata z góry zostały zapłacone, a to dla pokrzepienia konaiącego skarbu.

Turcja.— Okazuie się teraz, że zaburzenia w *Bośni* stały się przyczyną znacznego krwi rozlewu, w kilku utarczkach rzeź była okropną, a przytem obywatele iakoteż rolnicy po większej części ponieśli niezmierne straty, palono dwory i t. p. Jeszcze nie wszyscy dowódcy buntowników są uięci, za uięcie każdego z nich naznaczono 5000 piastrów nagrody.

Rozmaitości.— Bogacz w *Turne*, testamentem zapisał maiątek swemu siostrzeńcowi Rotmistrzowi kirasjerów, garnizonuiącemu w Paryżu, pod tym warunkiem ażeby w rok po otwarciu tastamentu ożenił się koniecznie ale nie

z Panną N... którą Rotmistrz kochał. Zmartwiony Rotmistrz poiechał do odziedziczonych włości i przemyśliwał co by mu czynić wypadało; tam postrzegł niewiastę 89 lat maiącą, wdowę do Węglarzu, żeni się więc z nią, a po ślubie uposażywszy należycie drogą swoią połowicę, zostawia ią, sam zaś do Paryża wraca czekać na śmierć owej staruszki, co wkrótce nastąpiło; a tak woli testatora dopełnił i maiątek prawnie został mu oddanym; poczem iako wdowiec ożenił się z lubym przedmiotem swej miłości. — W *Hatersee*, w Hrabstwie Derby, żyie 6ciu braci, którzy maią wieku, licząc równo na każdego, po 80 lat. Gazeta Muzykalna także wymienia nadzwyczajne zalety 9cioletniej Panny *Grinberg* (nie Grinbaum, iak przez omyłkę onegdaj było doniesionem) ma ona wkrótce zwiedzić celniejsze miasta dla dawania koncertów, i bezwątpienia wszędzie z zadziwieniem i prawdziwem zadowoleniem przyiętą będzie.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Drewnowski Synfo: Hra: z Rogowa, Starzyński Kazi: Hra: z Klukowa, Dobrzyński Maior Jnspe: K. L. i W. z Zgierza, Mierzeiewska Alexan: Córka Obywa: z Drezna, Djamant Jul: Kommis: Handlowy z Wrocławia, Korobin b. Pułko: z Hamburga, Popow Kapitan z Tykocina, Walewski Miko: Hra: z Obwo: Piotrkowskie:, Galicyn Xżę Sztabs Kapi: z Lublina, Radziwiłł Michał Xżę z Guberni Wołyńskiej, Czetyrkin Główny Medyk Czyn: Ar. i Uszakow Pułkow: Adju: JO. X. N. z Brześcia, Przybysławski Jac. Kupiec i Celt Jó Kupiec z Lipska.

D O N I E S I E N I A.

Są do sprzedania z wolnej ręki: 1) DOBRA z 2 Folwarków składaiące się, 70 włók Chełmińskich rozległości z lasem maiące, w Obw: Stanisławowskim, Woie: Mazowieckiem, o 3 mile od Warszawy, o pół mili od Wisły położone. 2) DOBRA także z 2ch Folwarków składaiące się, 50 włók chełmińskich rozległości maiące, dobrej gleby, z lasem, w powiecie Rawskim, Woie: Mazowieckiem, 9 mil od Warszawy, od Pilicy pół mili położone. 3) DOBRA z 4ch Folwarków z Wsiami zarobnemi, z 4ch Kolonji, w których iest Kolonistów przeszło 80 składaiące się, rozległości przeszło 150 włók chełmiń: z Lasami maiące, w Powiecie Brzezińskim, Woie: Mazowieckiem, od Warszawy mil 12, od Brzezin pół mili położone. W tych wszystkich dobrach iest dostateczna Pańszczyzna, Łąki, Młyny i t. p. zakłady. Bliższą wiadomość co do warunków kupna, co do miejscowości i innych szczegółów powziąść można od Leonarda Wilskiego Adwokata w Warszawie pod Nr 343 mieszkaiącego.

Wilski Adwokat.

Posiadam prawdziwe białe Nasienie BURAKÓW CUKROWYCH do Fabrykacji Cukru tegorocznego zbioru z iednej największych plantacji w Szlązku, którego centnar pruski po 45 Talarów pruskich przedaię; życzący korzystać z nabycia tak dobrego nasienia, raczą wcześnie listami frankowanemi obstalunki swe nadesłać. Wrocław w Październiku 1836. *Karol Friedrich Keitsch.*

DACHÓWKI KARPIÓWKI 6,000 iest do sprzedania przy ulicy Nalewki, pod Nr 2255*f*6.

Do Właścicieli dóbr i gorzelni. Mam honor WW. Właścicieli i Posesorów gorzelni niniejszem zawiadomić, iż do moiej Jnstrukcji fabrykacji *Okowity* ułożyłem ieszcze 2gą i 3cią do fabrykacji drożdży sztucznych, małym kosztem i małemi zabiegami, bez najmniejszego dodatku drożdży piwnych. Sposób ten, tu wcale nie znany, i za granicą po większej części iest *Sekretem*, gdzie zaś bywa używanym, wydaie fermentacją dobrą, i korzyść nader wysoką. Rekomenduię przytem WW. Posesorom Gorzelni, którzyby dla uzyskania większych zysków z okowity, zechcieli założyć fabrykę Araku i Dystylacja wódek, SUBJEKTA uzdatnionego, któryby razem mógł objąć dozór nad kilkoma aparatami, z nadmienieniem iż w mieszkaniu moiem, lub w moiej niebytności u mego Gospodarza JP. *Zimmermana* przy ulicy Zakroczymskiej, Nr 1834. dostać można Jnstrukcji do fabrykacji okowity, drożdży podług których z korca Warszawskiego kartofli nienajlepszych wydaie 14, a lepszych 16 do 18 i więcej kwart okowity 10 próby Magiera, za nagrodą 20 dukatów złotem, których 10 duk: z góry, a reszta 10 duk: po skutecznie okazanej próbie złożyć, lub za opłaconem porto nadesłać należy. Tudzież Jnstrukcji do fabrykacji araku równaiącego się najlepszemu Jamajka za duk: 5. Niemniej Jnstrukcji do robienia wszelkich wódek słodkich, likierów i ratafji za duk: 3, Octu wyrównywaiącego najlepszemu francuzkiemu za duk: 3. Prócz tego na żądanie Właścicieli do ich zakładów gorzelanych osobiście zjechać i mój sposób sam zaprowadzić mogę. *Ritter* z Pruss.

Dziś rano ciepła stopni 4. Wczoraj w południe 10.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Kominiarz*. *Kobieta głową domu*.